Multiculturalisme vs. integració

written by Fèlix Rabassa i Martí | 7 de juny de 2020

Darrerament, tot navegant per les procel·loses aigües de Twitter i Facebook, m'he trobat amb una sèrie de personatges independentistes que defensaven la no integració dels immigrants a la catalanitat, ans feien apologia del fet que les cultures dels països d'origen d'aquests nouvinguts han de romandre a Catalunya *in saecula saeculorum*. Ras i curt, defensaven que els immigrants que vénen a viure a Catalunya i els seus descendents no s'han de catalanitzar. És a dir, que, segons ells, els fills dels botiguers pakistanesos del Raval de Barcelona, quan tinguin trenta anys i, al seu torn, també tinguin fills, han de seguir sent pakistanesos; que els fills de la parella argentina que porta el restaurant de cuina gautxa de la cantonada han de seguir sent argentins, no pas catalans; que els fills dels xinesos que porten el basar del barri no han de ser de cultura catalana sinó que han de ser xinesos, com els seus pares. I els néts i els besnéts també, han de seguir perpetuant la cultura del país d'origen dels primers membres de la família que van arribar a Catalunya, tot creant i mantenint comunitats separades del cos nacional autòcton. Aquestes opinions no són una altra cosa que l'exacerbació del multiculturalisme, un discurs que ha estat adoptat pels tres partits independentistes amb representació parlamentària (JxC, ERC i CUP) i, amb matisos, pel moviment de Primàries. Aquest pensament de nou encuny topa amb el discurs que històricament havia defensat el catalanisme polític, fos de la ideologia que fos, la millor tradició segons la qual els immigrants que venen a Catalunya amb la intenció de quedar-s'hi a viure, s'han d'integrar al país, s'han d'incorporar plenament, no pas amb matisos, a la catalanitat.

Parem atenció a aquest concepte, el d'integració. Què és la integració? Segons la Gran Enciclopèdia Catalana la integració

en sentit sociològic és: “Procés amb què una societat assimila els elements que li són heterogenis: immigrats, marginats, etc.”. És a dir, parlem d’assimilació. I què és l’assimilació en sentit sociològic, segons aquest mateix diccionari? “Procés pel qual una minoria immigrada és absorbida per la societat que l’ha rebuda”. Més clar, impossible. L’objectiu de la integració dels immigrants en la societat on han arribat, doncs, és molt clar. Cal absorbir-los, assimilar-los a la nació en la qual han triat viure, en el cas que ens ocupa, a la nació catalana. Cal que la segona o la tercera generació de descendents d’immigrants no es diferenciï dels descendents dels catalans no procedents de la immigració. Tots han de ser igual de catalans, per llengua i per cultura.

És estrany el concepte d’integració en la història de Catalunya? No, de cap de les maneres. Els occitans que d’època medieval ençà fins al segle XVIII, van anar arribant en diferents onades a Catalunya van ser assimilats a la catalanitat, tot portant amb ells diversos elements de la cultura d’origen que van ser incorporats a la cultura catalana. Els europeus de tots els orígens que, a més d’altres catalans, van participar en la repoblació de la Catalunya Nova a l’Edat Mitjana foren absorbits plenament pel gruix del cos nacional català. Els italians que van arribar a partir de la segona meitat del segle XIX també foren assimilats, així com els aragonesos i murcians de principis del segle XX i una part dels espanyols de fa cinquanta i seixanta anys. Quants Sànchez i Ramírez parlen el “pus bell catalanesch”, fan cagar el tió i ballen a l’esbart dansaire? La integració és això. A Catalunya, abans de la segona meitat del segle XX, la incorporació dels immigrants a la catalanitat era practicada per la nostra societat de manera inconscient i del tot natural.

Ara, segons els defensors del multiculturalisme, el concepte d’integració, que històricament ha propiciat la incorporació al poble català d’incomptables aportacions humanes d’arreu,

amb les respectives aportacions socials i culturals individuals i col·lectives, deu ser racista o xenòfob o, com a mínim, passat de moda. Segons els gurus del multiculturalisme els immigrants s'han d'integrar no pas directament en la societat receptora sinó "en xarxes ètniques i tancades de mútua assistència i defensa" (Giovanni Sartori, *La sociedad multiétnica. Pluralismo, multiculturalismo extranjeros e islámicos*, 2001, pàg. 117). D'aquesta manera, i en el cas del nostre país, els immigrants i els seus descendents no s'han d'integrar a la cultura i a la societat catalanes, sinó que han de continuar essent un cos aliè al nostre poble, tot mantenint aquí, generació rere generació, les seves cultures d'origen. No hi ha actitud més racista que aquesta, que encoratja els immigrants a no fusionar-se dins la cultura dels catalans, mantenint-los com un gueto, com quelcom de diferent, no integrat a la resta. I a la vegada és una actitud contrària al tradicional esperit obert i integrador de la nostra nació.

Aquest pensament màgic multicultural, doncs, s'oposa a la catalanització lingüística i cultural dels immigrants, però no és pas un fre a la seva castellanització, si més no lingüística. La conseqüència de tot plegat serà que el nombre de castellanoparlants augmenti i que el percentatge de catalanoparlants sigui cada cop més petit, portant la nostra llengua a la residualització; a la mort de la llengua catalana, vaja.

Cal que recuperem els nostres referents. L'independentisme no ha de perdre el nord i ha de ser fidel a la millor tradició integradora de Catalunya. I per això cal que aquest independentisme sigui de base nacionalista. Perquè només posant la llengua i la cultura catalanes com a punts doctrinals fonamentals de l'actual moviment independentista podrem treballar amb garanties amb l'objectiu d'aconseguir que la societat resultant d'una eventual independència de Catalunya tingui el català com a única llengua de referència i que no sigui una societat fragmentada, tot i els orígens

diversos de molts dels seus ciutadans.